

Μονοπάτια στη Θεσσαλονίκη

Μονοπάτια Επιχειρηματικότητας

Μονοπάτια Αναζήτησης Εργασίας

Μονοπάτια Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

29 Μαΐου έως 2 Ιουνίου 2017 - Τόπος Διεξαγωγής: OK Thess

Χρηματοδότηση Κοινωνικών Επιχειρήσεων στην προγραμματική περίοδο 2014-2020

***Ιωάννης Τσιτσόπουλος
(ATM- MBA, Msc, CMI Dip.Man.)
ΚΕΠΑ-ΑΝΕΜ/Υπ. Δημοσιότητας & Πληροφόρησης***

Κρίσιμα Ερωτήματα -Σκέψεις

- Γιατί θέλουμε/αναζητούμε τη χρηματοδότηση;
- Πόσα και ποια είδη/μορφές χρηματοδότησης υπάρχουν;
- Ποια είναι τα κριτήρια για την επιλογή της χρηματοδότησης;
- Πως μπορώ να χρηματοδοτήσω την επιχείρησή μου;
- Που θα βρω κεφάλαια;
- Υπάρχουν προγράμματα χρηματοδότησης;
- Πως μπορώ να ενημερωθώ για τρόπους χρηματοδότησης και τα προγράμματα χρηματοδότησης;
- Τι πρέπει να προσέξω όταν θέλω να αξιοποιήσω ένα πρόγραμμα χρηματοδότησης;

- Ποια προβλήματα χρηματοδότησης αντιμετωπίζει μία κοινωνική επιχείρηση;
- Μπορεί μία κοινωνική επιχείρηση να χρηματοδοτηθεί από το νέο ΕΣΠΑ 2014-2020;

Παράγοντες που συνδέονται με τη χρηματοδότηση

- Ιδέα
- Ομάδα – Προφίλ ομάδας/εταίρων/μετόχων
- Ανάλυση περιβάλλοντος (εσωτερικού-εξωτερικού)
- Έρευνα αγοράς
- Προϊόν/Υπηρεσία
- Πελάτες/Ανταγωνισμός
- Επιχειρηματικό πλάνο
- Καθοδήγηση – Δικτύωση
- Διαδικασίες οργάνωσης-σύστασης

Χρόνος λήψης χρηματοδότησης

- Πριν τη σύσταση της επιχείρησης
- Κατά την Ίδρυση και Εγκατάσταση
- Κατά τη διάρκεια λειτουργίας
- ✓ Επενδύσεις σε Πάγια
- ✓ Κεφάλαιο Κίνησης
- ✓ Επενδύσεις σε άυλες δαπάνες

Μορφές-Κατηγορίες Χρηματοδότησης

- ❖ Εσωτερικές (Ιδίες)-Ξένες (Εξωτερικές)
- ❖ Άμεσες – Έμμεσες
- ❖ Άτυπες-Τυπικές
- ❖ Παραδοσιακές - Σύγχρονες
- ❖ Με βάση τη λειτουργία και το σκοπό : Γενικές- Στοχευμένες
- ❖ Ανάλογα με το μέγεθος (πολύ μικρή / μικρή /μεσαία/μεγάλη), το χρόνο λειτουργίας (υπό σύσταση /νεοσύστατη/υφιστάμενη)

Χρηματοδοτικά & Χρηματοοικονομικά Εργαλεία χρηματοδότησης των επιχειρήσεων/Δομές υποστήριξης

- Τραπεζικός Δανεισμός
- Τραπεζική Υπερανάληψη (overdraft)
- Επιχορήγηση-Επιδότηση/Αναπτυξιακά Προγράμματα με συγχρηματοδότηση ΕΕ
- Φοροαπαλλαγές
- FFFF (Φίλοι, Οικογένεια, Κορόϊδα, Φανατικοί)
- Ιδία κεφάλαια (π.χ. αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, κεφαλοποίηση αποθεματικών, διαθέσιμα κεφάλαια,...).
- Πιστωτικές κάρτες
- Leasing
- Εισαγωγή στο Χρηματιστήριο
- Χορηγίες

- Δάνεια επιμερισμού ρίσκου
- Χρηματοδότηση μέσω διαδικτύου (Crowdfunding/Equity Crowdfunding)
- Funds
- Διαγωνισμοί /Έπαθλα
- Επιχειρηματικές επινοήσεις
- Μικροπιστώσεις-Μικροδάνεια
- Φοροαπαλλαγές
- Κεφάλαια σποράς
- Business Angels (Επιχειρηματικοί Άγγελοι)
- Venture Capital (Επιχειρηματικά Κεφάλαια)/Κοινωνικά Επιχειρηματικά Κεφάλαια
- Εγγυήσεις κεφαλαίων μέσω Ταμείων
- Κεφάλαια συνεπένδυσης
- Εταιρικά ομόλογα/Κοινωνικά Ομόλογα

Υψηλού Κινδύνου

Μεσαίου Κινδύνου

Χαμηλού Κινδύνου

Εξερεύνηση

Επικύρωση

Δημιουργία

Εκκίνηση

Ανάπτυξη

Ωρίμανση

Ιδέα &
Αντίληψη

Πρωτότυπο

Προϊόν

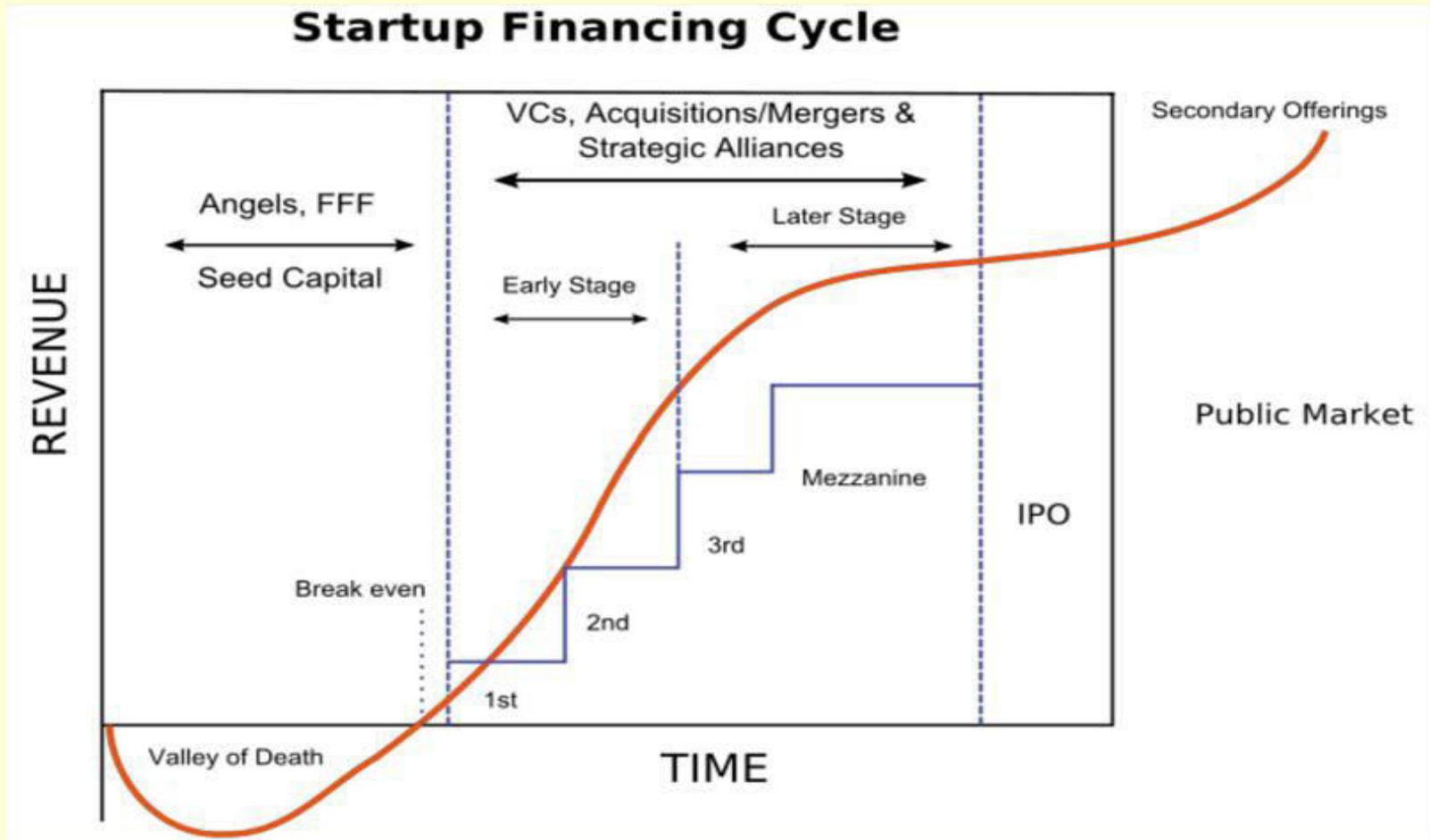
Αγορά

Πελάτες

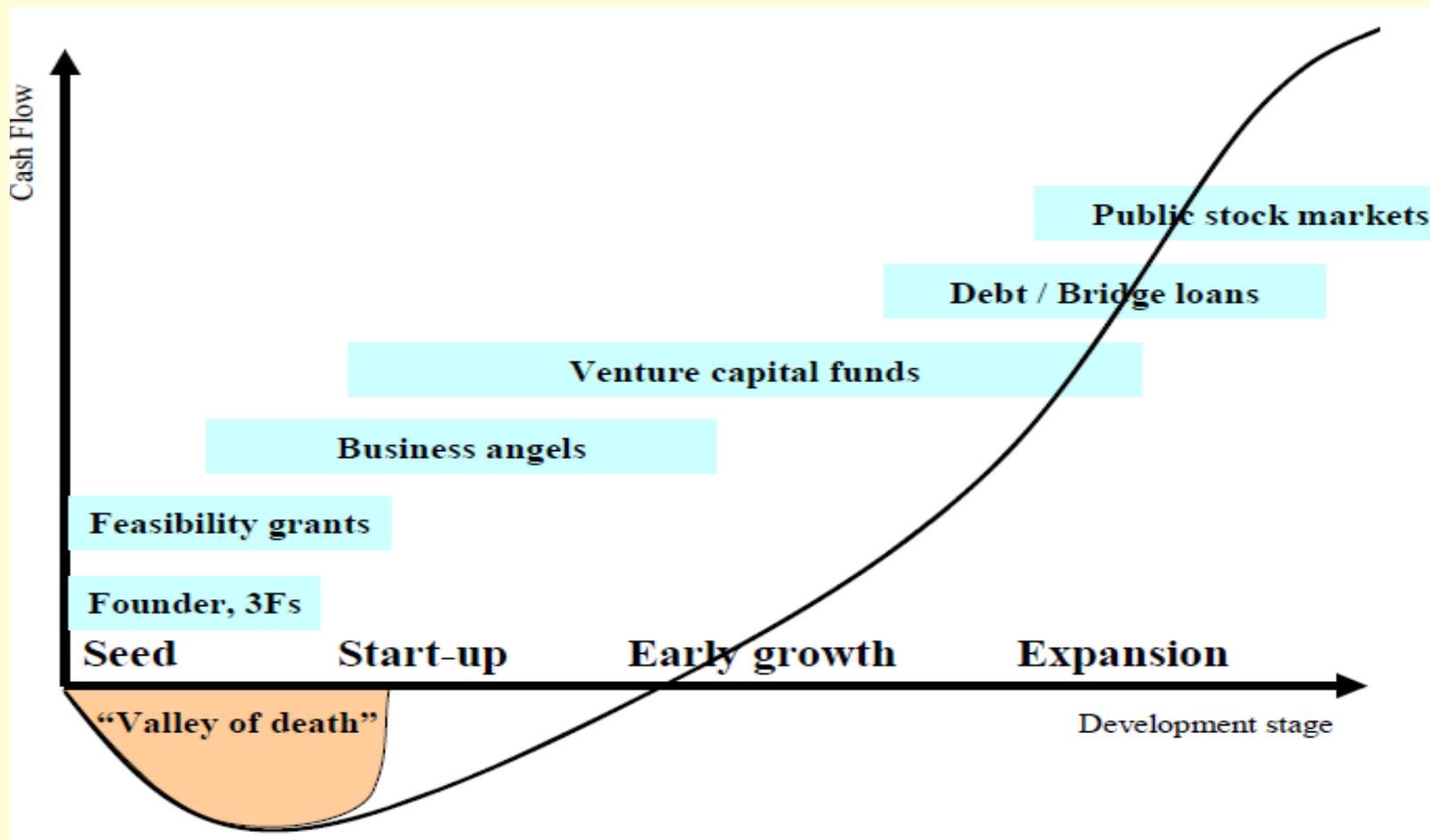
Επιτυχία

Εκκίνηση με
ιδία κεφάλαιαFFF
Επιδότησεις
Προ-διανομή
Μικρο-
πιστώσεις
ΈπαθλαΔιανομή
Χρηματοδότηση από το
«πλήθος»
Αγγελιοι
Επενδυτές
Τοπικά Ε.ΚΣτρογγύλευση
η Ε.Κ.Follow-up
Ενδιάμεσος
Δάνειο
Τράπεζας
Εγγυήσεις
ΧρονομίσθωσηIPO
Κεφαλαιαγορά
Έξοδο στις
αγορές

Διάγραμμα χρηματοδότησης μίας start up/ νέας επιχείρησης

Πηγές χρηματοδότησης ανάλογα με το στάδιο του Κύκλου Ζωής της επιχείρησης

Επιχειρηματικοί Άγγελοι (Business Angels)

- Εύποροι ιδιώτες που επιθυμούν να επενδύσουν μέρος των πλεοναζόντων κεφαλαίων τους σε νέες επιχειρήσεις
- Είτε παρέχουν κεφάλαια και σε πολλές περιπτώσεις συμβουλευτική υποστήριξη έναντι μετοχικών μεριδίων στην επιχείρηση, είτε και δουλεύοντας με καθεστώς μερικής απασχόλησης.
- Σε ορισμένα κράτη υπάρχει παρακίνηση στους B.A. να αποκτήσουν μετοχές σε ΜΜΕ με την παροχή φορολογικών κινήτρων (Η.Β. και ΗΠΑ)
- Στην Ελλάδα η χρηματοδότηση με τον τρόπο αυτόν δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη. Το τελευταίο διάστημα δημιουργούνται σχετικές κινήσεις/ενώσεις.

Venture Capital

- Μεσο-μακροπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής απόδοσης και υψηλού κινδύνου με συμμετοχή στα ίδια κεφάλαια νέων ή ταχέως αναπτυσσόμενων μη εισηγμένων επιχειρήσεων
- Στόχος : ρευστοποίηση και επανεπένδυση και όχι διατήρηση συμμετοχής
- Πρωτοεμφανίστηκε στις ΗΠΑ μετά το δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Στην Ελλάδα αρχίζει να αναπτύσσεται από τις αρχές της δεκαετίας του 1990
- Οι αποδόσεις είναι ανάλογες του επιχειρηματικού κινδύνου που αναλαμβάνουν/ο επιχειρηματίας χάνει μέρος ελέγχου- ιδιοκτησίας

- Παροχή συμβουλών (στρατηγική, χρηματοοικονομικά, οργάνωση), δίκτυα επαφών για προσέλκυση πελατών, δεν απαιτούνται εγγυήσεις
- Χαρακτηριστικά παραδείγματα στην Ελλάδα αποτελούν οι εταιρείες Goody's, Γερμανός και Chipita, ενώ στο εξωτερικό είναι οι Microsoft, Amazon και Yahoo!
- Η χρηματοδότηση venture capital πραγματοποιείται συνήθως μέσω AMK, κατά την οποία δε συμμετέχουν οι υφιστάμενοι μέτοχοι (εναλλακτικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν προνομιούχες μετοχές ή μετατρέψιμα ομολογιακά δάνεια).
- Τα VC δικαιούνται προκαθορισμένο μερίδιο στα κέρδη της ετήσιας χρήσης, ενώ ο επιχειρηματίας οφείλει να τα επιστρέψει στο ακέραιο σε περίπτωση αποτυχίας του εγχειρήματος. Οι επενδυτές υψηλού ρίσκου δεσμεύουν τα κεφάλαιά τους κατά μέσον όρο σε ορίζοντα δεκαετίας και ως εκ τούτου είναι ιδιαίτερα επιλεκτικοί στις τοποθετήσεις τους.

Εγγυήσεις Δανείων/Ταμεία Συμμετοχών/Δάνεια επιμερισμού ρίσκου

- **Εγγυήσεις δανείων.** Διευκολύνουν τη δανειοδότηση των ΜΜΕ από τις τράπεζες με κρατική εγγύηση. Οι επιλέξιμες επιχειρήσεις αξιολογούνται από κρατικούς φορείς που στη συνέχεια αναλαμβάνουν την κάλυψη με εγγύηση μεγάλου μέρους, αλλά όχι του συνόλου του δανείου.

Το δάνειο επιβαρύνεται είτε με υψηλότερο επιτόκιο, είτε με την πάγια πληρωμή εφάπαξ ποσού με τη μορφή ασφαλίστρου κινδύνου στην τράπεζα επιπλέον των τόκων. Στην Ελλάδα ο εγγυητής φορέας δανείων προς τις ΜΜΕ είναι το ΕΤΕΑΝ.

- Ταμεία Επιχειρηματικών Συμμετοχών/Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής
- ✓ Με τη βοήθεια της ΕΤεΠ
- ✓ Κεφάλαια κίνησης
- ✓ Παροχή εγγυήσεων
- ✓ Δάνεια χαμηλού επιτοκίου

Μικροπιστώσεις

- Μικρά δάνεια έως 25.000,00€ για την ίδρυση/επέκταση μικρής και πολύ μικρής επιχείρησης
- Διαδομένη μορφή χρηματοδότησης στην ΕΕ/Μηχανισμός Progress- ΕαSI
- Χορήγηση μέσω ενδιάμεσων παρόχων (δημόσιων –ιδιωτικών)
- Δε ζητούνται οι συνήθεις εγγυήσεις που αποτελούν προαπαιτούμενο των τραπεζών και η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη της και αναπτυξιακά κριτήρια. Ύπαρξη τριτεγγυητή/ευνοϊκό επιτόκιο/διευκόλυνση αποπληρωμής. Στην ΕΕ τις μικροπιστώσεις χορηγούν – κατά κύριο λόγο - μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, με κεφάλαια που προέρχονται από κρατικά ή/και διακρατικά κονδύλια, δωρεές από ιδρύματα και ιδιώτες, κλπ.
- Στην Ελλάδα το θεσμικό πλαίσιο δεν επιτρέπει μη τραπεζικούς παρόχους.

Crowdfunding

- Επικοινωνία μέσω διαδικτύου.
- Ύπαρξη πλατφόρμας
- Ο ενδιαφερόμενος βγάζει στον αέρα την ιδέα και το ποσό που επιθυμεί και το χρόνο για την υποβολή των δωρεών. Οι fans υποβάλλουν.
- Ο δημιουργός προσφέρει ανταλλάγματα (μετοχικό κεφάλαιο, δώρα, εκδόσεις κ.λ.π.)-perks.
- Εφόσον δεν συμπληρωθεί το ποσό τα λεφτά επιστρέφονται
- Μετεξέλιξη σε Equity Crowdfunding
- Προσοχή σε ζητήματα απάτης διαδικτύου

Χρηματοδοτική Μίσθωση (Leasing)

- Σύγχρονη μέθοδος μεσο-μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης για την απόκτηση παγίων στοιχείων
- Σύμβαση μεταξύ εταιρείας leasing-επιχείρησης/δικαιούχου. Η εταιρεία leasing αγοράζει το πάγιο και το μισθώνει στην επιχείρηση. Η επιχείρηση-μισθωτής στο τέλος είτε αγοράζει το πάγιο είτε ανανεώνει τη σύμβαση.
- Το μίσθωμα είναι μηνιαίο, τριμηνιαίο, εξαμηνιαίο, ετήσιο. Καθορίζεται βάσει κριτηρίων τραπεζικών κατόπιν συμφωνίας-διαπραγμάτευσης.
- Αντιμετωπίζεται ως λειτουργική δαπάνη με φορολογική ελάφρυνση – χρήση στον Αναπτυξιακό Νόμο

Μορφές Leasing

- ✓ Απλή Χρηματοδοτική Μίσθωση (Direct Leasing).
- ✓ Πώληση και Επαναμίσθωση Παγίων Στοιχείων (Sale & Lease Back).
- ✓ Συνεργασία Εταιρίας Leasing, Προμηθευτή και Μισθωτή (Vendor Leasing).

Θερμοκοιτίδες

- Ενθάρρυνση των ανθρώπων να ξεκινήσουν τη δικιά τους επιχείρηση και τη στήριξη σε νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις που σχετίζονται με την ανάπτυξη της καινοτομίας
- Παρέχουν πρόσβαση σε πόρους και σε μια σειρά από υποστηρικτικές υπηρεσίες (χρηματοδότηση, χώρους και εξοπλισμό, υπηρεσίες γραμματειακής υποστήριξης, συμβουλευτικές υπηρεσίες και υποστήριξη, δίκτυο επαφών με πελάτες και προμηθευτές)
- Σε αντάλλαγμα, ο incubator παίρνει ένα ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ή, σε μία περισσότερο ατελή μορφή θερμοκοιτίδας (που όμως συναντιέται στη χώρα μας), απλώς κάποιο ενοίκιο από την νέα επιχείρηση.
- Αποστολή του incubator είναι να «μεγαλώσει» την νέα εταιρεία για την εύρεση χρηματοδότησης μέσω VC
- Χρόνος επώασης έως 3-5 χρόνια.
- Νέα τάση : Προθερμοκοιτίδες

Μορφές και είδη Χρηματοδότησης Πλεονεκτήματα-Μειονεκτήματα (Αγιοβλασίτης 2015)

1. Επενδύσεις

2. Επιδοτήσεις

3. Χρηματοοικονομικά

4. Έπαθλα

5.
Χρηματοδότηση
από το «πλήθος»

6. Έμμεση
χρηματοδότηση

1. Επενδυτική συμμετοχή

Π.χ. Επενδυτές , Ενδο-οικογενειακοί Επενδυτές, Επιχειρηματικά Κεφάλαια

+	-
Ευρεία έκταση χρηματοδότησης	Επιπτώσεις απομείωσης από τον ιδρυτή
Θέλουν να πετύχεις	Μπορούν να ασκήσουν βέτο ή να συμμετέχουν στη διαχείριση
Θέλουν κερδοφορία	Αναζήτηση επεκτασιμότητας & Επιστροφής της Επένδυσης
Προσωπικές σχέσεις (angel investor)	Προσωπικές σχέσεις (angel investor)
Όχι γραφειοκρατικές διαδικασίες	Μπορεί να διαρκέσει μεγάλο χρονικό διάστημα (Ε.Κ.)
Μπορείς θεωρητικά να την εφαρμόσεις σε οποιαδήποτε χώρα, για οποιοδήποτε θέμα	Διαφορετικό πλαίσιο νομιμότητας-δικαίου
Δικτύωση, Σύμβουλοι	

2. Χρηματοοικονομικά

Π.χ. Πιστώσεις, Μίκρο-πιστώσεις, Εγγυημένες παροχές, Χρονομίσθωση

+	-
Μπορεί να βοηθήσει τη χρηματοροή	Επιτόκιο 5-9-15%
Εκμετάλλευση καλλίτερων επιτοκίων	Μακρόχρονη & (μερικές φορές) γραφειοκρατική διαδικασία
Εξάρτηση από την οικονομική κατάσταση(ιστορικό απόδοσης)	Όχι εύκολο
Εξάρτηση από το Τραπεζικό τομέα	Οικονομική κρίση
Σχεδιασμένο για ανάπτυξη	Όχι καινοτομικά σχεδιασμένο
Χρονομίσθωση ή εγγυημένες παροχές	Όχι για νεοφυείς επιχειρήσεις
Αποδεδειγμένο επιχειρησιακό μοντέλο με σταθερή συνέπεια στις πληρωμές, πελατολόγιο	Όχι για επένδυση στο ρίσκο

3. Έπαθλα

+	-
Δικτύωση	Τόσα πολλά έπαθλα, τόσος λίγος χρόνος
Προπόνηση/Προετοιμασία	
Ορατότητα	

4. Χρηματοδότηση από το «πλήθος»

Προπαραγγελία, Δωρεά, Ρευστότητα

+	-
Γρήγορα και αποτελεσματικά	Ποσοστό επί των πωλήσεων
Ιδέα/Στάδιο-επίπεδο αντίληψης	Προκαθορισμένος ελάχιστος στόχος πωλήσεων (προπαραγγελίες)
Μεγάλος αριθμός υποστηρικτών	Όχι σε όλες τις χώρες/πλατφόρμες
Χρειάζεται μια καλή παρουσίαση	Χρειάζεται προώθηση
Κοινωνικοί λόγοι (δωρεές)	

5. Έμμεση χρηματοδότηση

Θερμοκοιτίδες, Χώροι Συνεργασίας, Ευρωπαϊκό Επιχειρησιακό Δίκτυο

+	-
Καθοδήγηση & Προετοιμασία	Μη άμεση χρηματοδότηση
Χώρος Γραφείου	Δεν είσαι μόνος
Υπηρεσίες Προστιθέμενης αξίας	
Εκπαιδευτικά προγράμματα	Όχι εξειδικευμένα
Ιδανικά για την ωρίμανση μιας ιδέας/αντίληψης	Όχι για μακρά περίοδο
Μπορεί να συνδέεται με περιορισμένη επιχορήγηση για τα αρχικά έξοδα υλοποίησης	Μπορεί να χρειαστεί ρευστότητα
Δικτύωση/Εκπαίδευση	

Προβλήματα αξιοποίησης σύγχρονων χρηματοδοτικών εργαλείων (Πηγή : Μελέτη ΣΕΣΜΑ 2015)

- **Μικροδάνεια** : Απουσία μη τραπεζικών δομών/υψηλές εξασφαλίσεις από εμπορικές τράπεζες (πρωτοβουλία Progress)
- **Δάνεια επιμερισμού ρίσκου** : έλλειψη ρευστότητας εμπορικών τραπεζών σε συνδυασμό με πτώση αγοράς ακινήτου, πάγωμα πληστειριασμών και υψηλή γραφειοκρατία αξιολόγησης και έγκρισης δανείου.
- **Κεφάλαια συνεπένδυσης** : Έλλειψη σύγχρονου θεσμικού πλαισίου που να παρέχει ασφάλεια και κίνητρα (π.χ. φορολογικά) για τους επενδυτές
- **Εγγυήσεις** : Απαρχαιωμένο θεσμικό πλαίσιο, γραφειοκρατία, έλλειψη τραπεζικής βούλησης για ρίσκο

Πηγές Χρηματοδότησης Επιχειρήσεων

- **Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ)/Νέο ΕΣΠΑ 2014-2020**
 - Προγράμματα
 - Δάνεια –Εγγυήσεις-Μικροχρηματοδοτήσεις-Seed Capital-Δάνεια επιμερισμού ρίσκου-κινδύνου
- **Χρηματοπιστωτικό Σύστημα**
 - Δάνεια
- **Αναπτυξιακός Νόμος**
 - Επιχορήγηση/Φοροαπαλλαγές
- **Ευρωπαϊκή Ένωση**
 - Προγράμματα/Δάνεια /Εγγυήσεις/Microfinance/Seed Capital/ Δάνεια επιμερισμού ρίσκου-κινδύνου
- **Άλλες πηγές (π.χ. VC, Crowdfunding, funds, ...)**

Αναπτυξιακό Όραμα

«Η συμβολή στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με την ανάταση και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρέφει, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης»

Κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020
ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Δημόσια Δαπάνη* [€]	Συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης [€]	Εθνική Συμμετοχή [€]
ΤΟΜΕΑΚΑ			
1 Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	4.665.144.590,00	3.646.378.272,00	1.018.766.318,00
2 Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	5.186.665.146,00	4.333.917.411,00	852.747.735,00
3 Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση	2.667.494.916,00	2.104.926.538,00	562.568.378,00
4 Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα	486.913.888,00	377.228.416,00	109.685.472,00
5 Τεχνική Βοήθεια	401.870.438,00	317.612.097,00	84.258.341,00
6 Αγροτική Ανάπτυξη	5.880.192.246,00	4.718.291.793,00	1.161.900.453,00
7 Αλιεία & Θάλασσα	523.406.309,00	388.777.914,00	134.628.395,00
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ			
8 Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	507.739.340,00	406.191.468,00	101.547.872,00
9 Κεντρική Μακεδονία	964.864.185,00	771.891.345,00	192.972.840,00
10 Θεσσαλία	401.130.674,00	320.904.539,00	80.226.135,00
11 Ηπειρος	325.846.893,00	260.677.513,00	65.169.380,00
12 Δυτική Ελλάδα	490.985.732,00	392.788.583,00	98.197.149,00
13 Δυτική Μακεδονία	330.737.741,00	264.590.187,00	66.147.554,00
14 Στερεά Ελλάδα	190.052.422,00	95.026.211,00	95.026.211,00
15 Πελοπόννησος	270.342.339,00	216.273.871,00	54.068.468,00
16 Ιόνια Νησιά	226.924.700,00	181.539.758,00	45.384.942,00
17 Βόρειο Αιγαίο	301.669.500,00	241.335.599,00	60.333.901,00
18 Κρήτη	434.883.125,00	347.906.498,00	86.976.627,00
19 Αττική	1.139.966.974,00	911.973.576,00	227.993.398,00
20 Νότιο Αιγαίο	168.170.562,00	84.085.281,00	84.085.281,00
ΣΥΝΟΛΟ (Τομεακά και Περιφερειακά)	25.565.001.720,00	20.382.316.870,00	5.182.684.850,00

Δημόσια Δαπάνη: Η δαπάνη που πραγματοποιείται για την κάλυψη μέρους (όταν υπάρχει και ιδιωτική συμμετοχή) ή όλου (όταν υπάρχει μόνο δημόσια συμμετοχή) του προϋπολογισμού ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος ή/και έργου, και προέρχεται εξ ολοκλήρου από Δημόσιους (Εθνικούς και Κοινοτικούς) πόρους, δηλαδή είναι το άθροισμα της Εθνικής Δημόσιας Δαπάνης (Εθνική Συμμετοχή) και της συνδρομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

**Κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020
στα διμερή Προγράμματα Συνεργασίας**

ΔΙΜΕΡΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ **				
#	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Δημόσια Δαπάνη * (€)	Συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (€)	Εθνική Συμμετοχή (€)
1	ΕΛΛΑΔΑ - ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	129.695.572	110.241.234	19.454.338
2	ΕΛΛΑΔΑ - ΙΤΑΛΙΑ	123.176.899	104.700.362	18.476.537
3	ΕΛΛΑΔΑ - ΚΥΠΡΟΣ	55.299.108	47.004.240	8.294.868
4	ΕΛΛΑΔΑ - πΓΔΜ	45.470.059	38.649.552	6.820.507
5	ΕΛΛΑΔΑ - ΑΛΒΑΝΙΑ	42.312.029	35.965.222	6.346.807
6	ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ	39.727.654	33.456.246	6.271.408
ΣΥΝΟΛΟ		435.681.321	370.016.856	65.664.465

* Δημόσια Δαπάνη: Η δαπάνη που πραγματοποιείται για την κάλυψη μέρους (όταν υπάρχει και ιδιωτική συμμετοχή) ή όλου (όταν υπάρχει μόνο δημόσια συμμετοχή) του προϋπολογισμού ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος ή/και έργου, και προέρχεται εξ ολοκλήρου από Δημόσιους (Εθνικούς και Κοινοτικούς) πόρους, δηλαδή είναι το άθροισμα της Εθνικής Δημόσιας Δαπάνης (Εθνική Συμμετοχή) και της συνδρομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

** Στα προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, η Εθνική Συμμετοχή περιλαμβάνει τους εθνικούς πόρους των αντίστοιχων κρατών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Κλάδοι Θεματικής Προτεραιότητας

- Αγρο-διατροφή
- Υγεία – φάρμακα
- Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών
- Ενέργεια
- Περιβάλλον και βιώσιμη ανάπτυξη
- Μεταφορές
- Υλικά – κατασκευές
- Τουρισμός, πολιτισμός, δημιουργικές βιομηχανίες

Προϋπολογισμός ΕΣΠΑ 2014-2020

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	ΣΥΝΟΛΟ Κοινοτικής Συνδρομής
Βορείου Αιγαίου	252.751.145,55
Κρήτης	353.150.139,23
Αττικής	1.104.251.868,11
Νοτίου Αιγαίου	107.605.046,33
Αγροτική Ανάπτυξη	4.223.960.793,00
Αλιεία & Θάλασσα	388.777.914,00
Τεχνική Βοήθεια	332.612.062,97
ΣΥΝΟΛΟ	19.902.985.870,61
CEF - μεταφορά από ΤΣ	580.038.571,00
Προγράμματα Ευρ. Εδαφικής Συνεργασίας	231.634.557,00
Ταμείο Απόρων (ΕΤΠΑ + ΕΚΤ)	280.972.531,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	20.995.631.529,61

Προγράμματα ενίσχυσης επιχειρηματικότητας

Βασικοί αποδέκτες

- Προγράμματα ενίσχυσης ανέργων για την ίδρυση επιχείρησης (π.χ. Προγράμματα : Νεοφυής Επιχειρηματικότητα, Αυτοαπασχόληση Πτυχιούχων ΑΕΙ/ΤΕΙ)
- Προγράμματα ενίσχυσης νέων για την ίδρυση επιχειρήσεων
- Προγράμματα εκσυγχρονισμού επιχειρήσεων (π.χ. Ενίσχυση ΜΜΕ, Ενίσχυση Τουρισμού)
- Προγράμματα κατάρτισης-εκπαίδευσης
- Χρηματοδοτικά εργαλεία (ΤΕΠΙΧ, Equity Fund)

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ-
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ»**

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020

Βασικές Κατηγορίες Δράσεων

- ✓ Στοχευμένες ενισχύσεις επιχειρήσεων στους εννέα στρατηγικούς τομείς της οικονομίας και με αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων με βασικές κατευθύνσεις την ανάπτυξη της εξωστρέφειας, της καινοτομίας και της εγχώριας προστιθέμενης αξίας
- ✓ Συνεργατικές δράσεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα έρευνας και καινοτομίας κατά προτεραιότητα στους τομείς που ανιχνεύεται δυναμικό επιχειρηματικότητας και ερευνητικής αριστείας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας & καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση
- ✓ Σχέδια αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων για την προσαρμογή τους, καθώς και του ανθρώπινου δυναμικού τους στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις
- ✓ Δράσεις προώθησης εξοικονόμησης ενέργειας & ανακύκλωσης – επαναχρησιμοποίησης απορριμμάτων, αποβλήτων και προϊόντων προς απόρριψη

- ✓ Δράσεις ενίσχυσης της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα (έλεγχος αγοράς, προώθηση εξωστρέφειας κλπ)
- ✓ Ανάπτυξη υποδομών που βελτιώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και υποστηρίζουν το νέο αναπτυξιακό μοντέλο και αφορούν σε έρευνα και καινοτομία, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, ενεργειακά δίκτυα, προστασία του περιβάλλοντος και αποδοτική χρήση των πόρων, αξιοποίηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με επίκεντρο τον τομέα του τουρισμού.

Χρηματοδοτικά Εργαλεία

Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις & κεφάλαιο κίνησης

Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ό,τι αφορά στο κόστος (χαμηλά επιτόκια).

Εγγυήσεις : Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους, κυρίως σε ό,τι αφορά στις απαιτούμενες εξασφαλίσεις.

Επιχειρηματικά Κεφάλαια: Παροχή κεφαλαίων και επιχειρηματικής υποστήριξης σε νεοσύστατες, νέες, αναπτυσσόμενες, δυναμικές, καινοτόμες επιχειρήσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της καινοτομίας και της δημιουργίας θέσεων εργασίας.

Μικροπίστωση : Μικροδάνεια για ειδικές κατηγορίες νέων επιχ/σεων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΕΠΑΝΕΚ /ΕΣΠΑ 2014-2020

- «Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»
- «Νεοφυής Επιχειρηματικότητα»
- «Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές»
- «Ενίσχυση Τουριστικών ΜΜΕ για τον εκσυγχρονισμό τους και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών»

Συνολικός Π/Υ Δημόσιας Δαπάνης : 490 εκ. ευρώ

Π/Υ Δημόσιας Δαπάνης Α' κύκλου : 322 εκ. ευρώ

Χαρακτηριστικά και των 4 Δράσεων

- ❑ Ηλεκτρονική αποκλειστικά υποβολή.
- ❑ Τα δικαιολογητικά θα υποβληθούν μετά την αξιολόγηση και μόνο για τις δυνητικά εντασσόμενες προτάσεις.
- ❑ Αξιολόγηση ηλεκτρονικά χωρίς έλεγχο πληρότητας των δικαιολογητικών για όλες τις προτάσεις, παρά μόνο για τις δυνητικά εντασσόμενες.
- ❑ Αντικειμενικά κριτήρια αξιολόγησης
- ❑ Δύο αξιολογητές για κάθε πρόταση και τρίτος εφόσον χρειαστεί.
- ❑ Τυχαία επιλογή αξιολογητών/ Μη πρόσβαση στα στοιχεία ταυτότητας της επιχείρησης και στον κωδικό της πρότασης. Ασυμβίβαστο εντοπιότητας αξιολογητή με τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης κατά την αξιολόγηση.

- Δημιουργία ενός **καταπιστευτικού λογαριασμού** σε συνεργασία με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, μέσω του οποίου θα μπορούν να καταβάλλονται οι προκαταβολές **στους επενδυτές χωρίς την προσκόμιση εγγυητικών επιστολών.**

«Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»

- **Δικαιούχοι**

- ✓ Άνεργοι πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, κατά την υποβολή της αίτησης.
- ✓ Φυσικά πρόσωπα πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της Πρόσκλησης, ασκούν συναφή με την ειδικότητά τους επαγγελματική δραστηριότητα και δεν έχουν σχέση μισθωτής εργασίας, ούτε λαμβάνουν σύνταξη γήρατος.
- ❖ Το **ατομικό εισόδημα** του ενδιαφερόμενου κατά το έτος 2015 θα πρέπει να είναι ≤ 20.000 ευρώ.
- ❖ Σε περίπτωση **οικογένειας** το οικογενειακό εισόδημα κατά το έτος 2015 θα πρέπει να είναι ≤ 35.000 ευρώ.
- **Π/Υ Δημόσιας Δαπάνης** :50 εκ. ευρώ
- **Ποσοστό επιχορήγησης** : 100% των επιλέξιμων δαπανών

Χρήσιμες επισημάνσεις επί των προϋποθέσεων συμμετοχής

- Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να μην έχει ενταχθεί σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα με την ιδιότητα του ατομικού επιχειρηματία/επιτηδευματία ή του εταίρου σε επιχορηγούμενη εταιρία, από την 1.01.2012 μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Εξαιρείται η συμμετοχή σε δράσεις κατάρτισης.
- Ο ενδιαφερόμενος να μη συμμετέχει με την ιδιότητα του εταίρου/μετόχου σε άλλες επιχειρήσεις, από τις 12/10/2015 μέχρι και την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επιχειρηματικού τους σχεδίου.
- IV. Ο ενδιαφερόμενος που ανήκει στην κατηγορία δικαιούχων Α (Ανεργοί), να μην έχει προβεί σε διακοπή επιχειρηματικής δραστηριότητας με οποιαδήποτε μορφή, από τις 12/10/2015.

- **Ενισχύονται επιχειρηματικά σχέδια :**
 - ✓ έως **25.000** ευρώ στην περίπτωση ενός ατόμου
 - ✓ έως **40.000** ευρώ για συνεργατικά σχήματα δύο ατόμων.
 - ✓ έως **50.000** ευρώ για συνεργασίες τριών ή περισσότερων ατόμων.
- **Μορφές επιχείρησης :** Ατομικές, ΟΕ, ΕΠΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕΠ, ΕΕ
- **Διάρκεια υλοποίησης :** 24 μήνες μετά την απόφαση ένταξης
- **Επιλέξιμες δαπάνες :** Λειτουργικές δαπάνες, δαπάνες αμοιβές τρίτων, προβολή, συμμετοχή σε εκθέσεις, αναλώσιμα, ασφαλιστικές εισφορές επιχειρηματία/εταίρων, μισθολογικό κόστος νέας θέσης εργασίας, αποσβέσεις/χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού.

«Νεοφυής Επιχειρηματικότητα»

- **Δικαιούχοι**
 - ✓ Άνεργοι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ κατά την υποβολή της αίτησης.
 - ✓ Ατομικοί επιχειρηματίες παροχής υπηρεσιών οι οποίοι είναι ενεργοί επιτηδευματίες χωρίς να έχουν σχέση μισθωτής εργασίας και δεν λαμβάνουν σύνταξη γήρατος κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης.
- **Ίδρυση επιχείρησης** (ατομική, ΟΕ, ΕΠΕ, ΕΕ, ΙΚΕ, Συν. Επιχ/ση, ΚοινΣεπ) στους 8 τομείς στρατηγικής προτεραιότητας του ΕΠΑνΕΚ.
- **Π/Υ Δημόσιας Δαπάνης** :50 εκ. ευρώ
- **Ποσοστό επιχορήγησης** : 100% των επιλέξιμων δαπανών

- **Ενισχύονται** επιχειρηματικά σχέδια από 15.000€-60.000€
- **Διάρκεια υλοποίησης** : 24 μήνες μετά την απόφαση ένταξης
- **Επιλέξιμες δαπάνες** :

Αγορά εξοπλισμού (μέχρι 40% του π/υ επενδυτικού σχεδίου), Λειτουργικά, Δαπάνες για αμοιβές τρίτων Υπηρεσίες φιλοξενίας σε θερμοκοιτίδες, Δαπάνες προβολής, δικτύωσης και συμμετοχής σε εκθέσεις, Αποσβέσεις παγίων, Αγορά / Χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού, Προμήθεια αναλωσίμων, Ασφαλιστικές εισφορές δικαιούχου (επιχειρηματία / εταίρων) ,Μισθολογικό κόστος για νέα/ες θέση/εις , Δαπάνες προετοιμασίας, υποβολής, κατοχύρωσης ή ανανέωσης για αναγνωρισμένο τίτλο βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας

ΥΠΟΒΟΛΕΣ-ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Πρόγραμμα /Δράση	Π/Υ Δημόσιας Δαπάνης	Υποβληθεί σες προτάσεις	Π/Υ Δημόσιας Δαπάνης προτάσεων	Αριθμός προτάσεων που θα ενισχυθούν/εν ισχύονται/Π-Υ
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ Γ' ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	50 εκ. ευρώ (Α κύκλος)	16.193	420 εκ. ευρώ	2.444 προεντάξεις/ 62.033 εκ. ευρώ
ΝΕΟΦΥΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	72 εκ. ευρώ (Α' κύκλος)	5.626	340 εκ. ευρώ	1526 προεντάξεις
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΜΕ	180 εκ. ευρώ	2.552	324 εκ. ευρώ	1.650
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΜΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟ ΤΟΥΣ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΓΟΡΕΣ	220 εκ. ευρώ (Α' κύκλος)	9.577	1,2 δισ.ευρώ	2.060

Προγραμματισμός 2017

- ✓ Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης πτυχιούχων τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Β' κύκλος / Προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης : **50 εκ. ευρώ**
- ✓ Νεοφυής Επιχειρηματικότητα (Β' κύκλος)
Προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης : **48 εκ. ευρώ**
- ✓ Αναβάθμιση πολύ μικρών & μικρών υφιστάμενων επιχειρήσεων με την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές (Β' κύκλος)
Προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης : **70 εκ. ευρώ**
- ✓ Ενίσχυση Ίδρυσης και Λειτουργίας Τουριστικών Επιχειρήσεων
Προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης : **120 εκ. ευρώ**

- ✓ Αναβάθμιση επιχειρήσεων λιανεμπορίου, εστίασης, ιδιωτικής εκπαίδευσης στους τομείς: εξοικονόμησης ενέργειας, logistics, Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών.
Προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης : **50 εκ. ευρώ**
- ✓ Αναβάθμιση επιχειρήσεων της πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας
Προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης : **20 εκ. ευρώ**

Χρηματοοικονομικά Εργαλεία

Εγγυοδοσία, δάνεια, συμμετοχή σε μετοχικό κεφάλαιο
Φορείς : ΕΤΕΑΝ, Τράπεζες

Α. Εγγυοδοτική Δραστηριότητα

- Εγγύηση των δανείων που θα χορηγήσουν οι τράπεζες σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, από διαθέσιμα τα οποία θα χορηγηθούν από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB)
- Χορήγηση συμπληρωματικής εγγύησης στις εγγυήσεις των προγραμμάτων COSME του Ευρωπαϊκού Επενδυτικού Ταμείου (EIF) προς τις ελληνικές τράπεζες
- Εγγύηση δανείων από διαθέσιμα των ίδιων των τραπεζών

B. Χρηματοδοτικά Εργαλεία

- ΤΕΠΙΧ (400 εκ. ευρώ με τη μόχλευση 1 δισ. ευρώ).
- Συνδυασμός επιδοτήσεων και χρηματοδοτήσεων (π.χ. Ταμείο Εξοικονομώ II, 500 εκ. ευρώ)
- Μετοχική συμμετοχή (μέσω Ταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών)
- Μικροπιστώσεις (Ταμείο Μικροπιστώσεων 50 εκ. ευρώ)
- **Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας**

Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών (EquiFund)

- Επενδυτική πλατφόρμα
- Κεφάλαια : 200 εκατ. € από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους, 60 εκατ. € από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund/EIF), καθώς και επιπλέον κεφάλαια από διεθνή πιστωτικά ιδρύματα και ιδιώτες επενδυτές.
- Η δημιουργία ενός αναπτυξιακού Ταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (EquiFund)
- Μόχλευση-Συνεπένδυση

- Διαχειριστής του υπερταμείου :
Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ-EIF)
- Η χρηματοδότηση θα πραγματοποιείται μέσω ενδιάμεσων ταμείων συμμετοχών τα οποία θα προκύψουν από διαγωνιστική διαδικασία.
- Τομείς επενδύσεων («παράθυρα») της πλατφόρμας:
 1. Έρευνας και καινοτομία
 2. Γενική επιχειρηματικότητα για επιχειρήσεις σε αρχικά στάδια
 3. Γενική επιχειρηματικότητα για επιχειρήσεις σε στάδιο ανάπτυξης.

1. Παράθυρο Καινοτομίας

- ✓ Ταμείο μεταφοράς τεχνολογίας
- ✓ Ταμείο επιτάχυνσης

2. Γενική Επιχειρηματικότητα

- ✓ Για **Early stage Venture Capital Funds** δημιουργία 2-4 ταμείων
- ✓ Για **Growth Stage Private Equity Funds** δημιουργία επίσης 2-4 ταμείων

Πληροφορίες

www.etean.gr/ www.espa.gr/ www.antagonistikotita.gr

Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας υφιστάμενων και νεοϊδρυόμενων Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.)

- ❖ Πρόγραμμα σε φάση σχεδιασμού
- ❖ Υλοποίηση βιώσιμων επιχειρηματικών σχεδίων από Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις που θα σχεδιαστούν με γνώμονα τον κοινωνικό αντίκτυπό τους.
- ❖ Τα επιχειρηματικά σχέδια δύνανται να αφορούν σε:
 - ✓ απόκτηση απαραίτητου εξοπλισμού ή/και τη λήψη απαραίτητων υπηρεσιών για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου
 - ✓ στοχευμένη ενίσχυση αναγκών διασφάλισης ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών ή προϊόντων

✓ κάλυψη μέρους του μισθολογικού κόστους για τη δημιουργία Νέων Θέσεων Εργασίας (συμπεριλαμβανομένης της μισθοδοσίας των μελών της ΚΟΙΝΣΕΠ).

- **Δυνητικοί δικαιούχοι**

Υφιστάμενες και νεοϊδρυόμενες Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) οι οποίες :

A) να λειτουργούν **νομίμως** με τη μορφή Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης Ένταξης, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 2α του άρθρου 2 του Ν. 4019/2011 εντός της Ελληνικής Επικράτειας

B) να **διατηρούν** την ιδιότητα του μέλους του Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας **καθ' όλη** τη διάρκεια υλοποίησης του.

- ❖ Συγκεκριμένα προβλέπεται η επιχορήγηση των **τριών τύπων ΚΟΙΝΣΕΠ** που θα έχουν –κατά τη στιγμή της υποβολής πρότασης επιχορήγησης - **οριστική βεβαίωση** εγγραφής στο Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας.
- ❖ Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε **25.000.000€** (δημόσια δαπάνη). Ο συνολικός προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται σε **31,2 εκατ. €**.

Διαδικασία Αξιολόγησης & Παρακολούθησης Επενδυτικού Σχεδίου

□ Τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης ενός επενδυτικού σχεδίου στο πλαίσιο ενός Προγράμματος χρηματοδότησης περιλαμβάνουν :

- Έλεγχο Πληρότητας Δικαιολογητικών
- Έλεγχο τήρησης προϋποθέσεων συμμετοχής
- Τεχνική Αξιολόγηση από αξιολογητές (βαθμοί, κριτήρια, κ.λ.π)
- Έλεγχος- Βαθμολόγηση- Αξιολόγηση Π/Υ από Γνωμοδοτική Επιτροπή Αξιολόγησης και εισήγηση στον Αρμόδιο Υπουργό- Περιφερειάρχη , κ.λ.π.
- Υπουργική Απόφαση ένταξης και μη ένταξης έργων.

□ Τα κριτήρια τεχνικής αξιολόγησης ενός επενδυτικού σχεδίου ποικίλουν ανάλογα με τη φύση και τους σκοπούς του προγράμματος. Αφορούν :

✓ **Ποιοτικά κριτήρια** (π.χ. υφιστάμενη κατάσταση/ είδος προτεινόμενης επιχείρησης, πληρότητα και ολοκληρωμένος χαρακτήρας επιχειρηματικού σχεδίου, αξιολόγηση υποψήφιου επενδυτή, αξιολόγηση καινοτομικότητας/εξωστρεφούς προσανατολισμού,.....).

✓ **Ποσοτικά κριτήρια** (π.χ οικονομικά, βιωσιμότητα, απασχόληση, στόχοι, ιδία συμμετοχή για την κάλυψη του προϋπολογισμού του επιχειρηματικού σχεδίου).

✓ **Επιλεξιμότητα** των Δαπανών που προτείνονται στο επιχειρηματικό σχέδιο καθώς και **διαμόρφωση προτεινόμενου προϋπολογισμού** επιχειρηματικού σχεδίου.

Επίσης σε πολλά προγράμματα η αξιολόγηση συνδυάζεται με την ύπαρξη και χρήση συντελεστών βαρύτητας για κάθε κριτήριο.

□ **Το ποσοστό επιχορήγησης** κάθε προγράμματος είναι διαφορετικό ανά πρόγραμμα.

Η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται **απολογιστικά** είτε στο τέλος του προγράμματος είτε με βάση το βαθμό υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

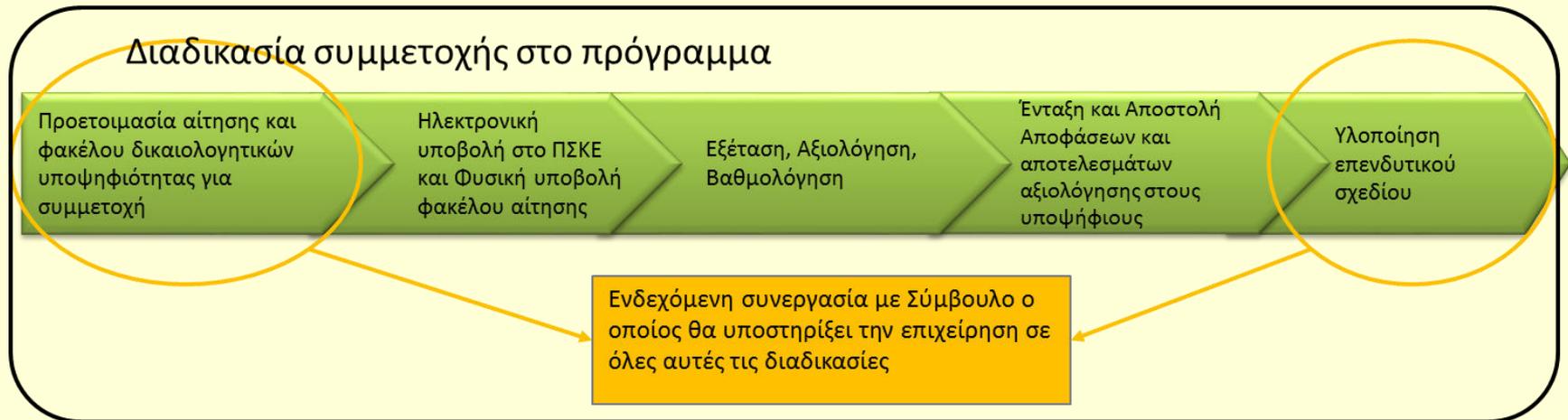
Είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής με την έκδοση ισόποσης εγγυητικής επιστολής αλλά και χωρίς αυτήν (escrow account)

□ Η παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου γίνεται με τη υποβολή εκθέσεων προόδου από τις επιχειρήσεις προς τον εκάστοτε φορέα επίβλεψης και τους επιτόπιους/διοικητικούς ελέγχους-επαληθεύσεις των αρμοδίων οργάνων.

□ Υπό προϋποθέσεις και ανάλογα με το κάθε πρόγραμμα χρηματοδότησης μία επιχείρηση μπορεί να ζητήσει να εγκριθούν αλλαγές στη χρηματοδότηση του επιχειρηματικού της σχεδίου χωρίς όμως να μεταβάλλονται ο βασικός του σκοπός και οι στόχοι αυτού.

□ Οι διαδικασίες παρακολούθησης πραγματοποιούνται με τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων

Ενδεικτικό διάγραμμα ροής βασικών σταδίων διαδικασίας συμμετοχής σε προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020

**Νέος Επενδυτικός-Αναπτυξιακός Νόμος
4319/2016**

Πηγή : www.ependyseis.gr

Σκοπός

- Προώθηση ισόρροπης ανάπτυξης με σεβασμό στο περιβάλλον
- Τεχνολογική αναβάθμιση.
- Διαμόρφωση μίας νέας εξωστρεφούς ταυτότητας της χώρας (branding).
- Βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης της χώρας σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης.
- Μετακίνηση στην αλυσίδα παραγωγής προς την παραγωγή πιο σύνθετων προϊόντων και προσφορά καλύτερων υπηρεσιών.
- Εξασφάλισης καλύτερης θέσης της χώρας στο Διεθνή καταμερισμό εργασίας.

Δικαιούχες Επιχειρήσεις

- Όλες οι επιχειρήσεις που προβλέπονται στον Καν. 641/2013 της ΕΕ. Ισχύουν οι εξαιρέσεις από τις ενισχύσεις για συγκεκριμένες δραστηριότητες καθώς και επιπρόσθετες δραστηριότητες
- **Νομικές μορφές** : Ατομικές, Εταιρικές/Εμπορικές, ΙΚΕ, **ΚοινΣΕΠ** (Ν.4019/2011), Ομάδες παραγωγών, Αγροτικές Εταιρικές συμπράξεις (Ν4015/2011), υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευσης εταιρείες πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού τους σχεδίου, επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή κοινοπραξίας και είναι καταχωρημένες στο ΓΕΜΗ.

Πάνω από **500.000,00€** ύψος επενδυτικού σχεδίου υποχρεωτική η λειτουργία με τη μορφή εμπορικής εταιρείας ή συνεταιρισμού.

Νέος Επενδυτικός-Αναπτυξιακός Νόμος Καθεστώτα Ενισχύσεων (ΚΕ)/Είδος Ενίσχυσης

1.ΚΕ1. : Γενικές Ενισχύσεις

- Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού /Φοροαπαλλαγές
- Γενική Επιχειρηματικότητα/ Φορολογική απαλλαγή, Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης και Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης
- Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ/Φορολογική απαλλαγή, Επιχορήγηση, Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

2.ΚΕ2. : Συνέργειες-Δικτυώσεις, Επενδύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα για ΜΜΕ.

- Επενδύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα/Φορολογική απαλλαγή, Επιχορήγηση, Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

- Συνέργειες και Δικτυώσεις/Φορολογική απαλλαγή, Επιχορήγηση, Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

3.ΚΕ3 : Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί-Ταμεία Συμμετοχών.

4.ΚΕ4 : Ολοκληρωμένα χωρικά και κλαδικά σχέδια/Αλυσίδες/ Φορολογική απαλλαγή, Επιχορήγηση, Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

5. ΚΕ5 Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους

- Σταθερό φορολογικό σύστημα 12 έτη μετά την ολοκλήρωση με το συντελεστή κατά την ημερομηνία υποβολής.
- Φοροαπαλλαγή υπό προϋποθέσεις

Κριτήρια Υπαγωγής βάσει Π/Υ

Ελάχιστα όρια π/υ για την υπαγωγή :

- ✓ 100.000,00 € για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις.
- ✓ 150.000,00€ για τις μικρές επιχειρήσεις.
- ✓ 250.000,00€ για τις μεσαίες επιχειρήσεις.
- ✓ 500.000,00€ για τις μεγάλες επιχειρήσεις
- ✓ **50.000,00€ για τις Κοιν.Σ.Επ. του Ν4019/2011**

Η ενίσχυση καθορίζεται ανάλογα με το μέγεθος και την περιοχή υλοποίησης της επένδυσης (ΧΠΕ της ΕΕ)

Ιδία συμμετοχή

- ❑ Κατ' ελάχιστο 25% της επένδυσης
- ❑ Πηγές κάλυψης
 - Αύξηση μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου με νέα μετρητά
 - Αύξηση μετοχικού με Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών και ύπαρξη αναγκαίας ρευστότητας
 - Υφιστάμενα φορολογηθέντα έκτακτα αποθεματικά
 - Δανεισμός (τραραπεζικός ή από άλλους οργανισμούς, ή ομολογιακό δάνεια εκδιδόμενο με δημόσια εγγραφή ή μη τριετούς διάρκειας)

Υποβολή Σχεδίων

- Έως 3 εκ. ευρώ στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των Περιφερειών
- Άνω των 3 εκ. ευρώ στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας,
Για τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης επενδυτικά σχέδια άνω των 3 εκ. ευρώ υποβάλλονται στη Διεύθυνση Περιφερειακής Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Μακεδονίας και Θράκης

Στοιχεία αξιολόγησης-υλοποίησης

- Παράβολα συμμετοχής
- Μη λήψη προκαταβολής
- 1^η δόση με το 50% της επένδυσης/πιστοτοποίηση συνόλου ίδιας συμμετοχής
- Ύπαρξη μακροχρόνιων υποχρεώσεων
- Διατήρηση θέσεων εργασίας
- 1 αξιολογητής/Επιτροπή Αξιολόγησης
- Δυνατότητα αλλαγής καθεστώτος ενίσχυσης/τροποποιήσεων
- Χρόνοι ελέγχου πληρότητας προϋποθέσεων/αξιολόγησης

Δομές στήριξης της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων

- Προθερμοκοιτίδες (π.χ. OK THESS!)
- Θερμοκοιτίδες (π.χ. I4G, ΣΕΠΒΕ, Τεχ. Πάρκο, Thermi)
- Τεχνολογικά Πάρκα (π.χ. Τεχν. Πάρκο Θέρμης, Τεχνόπολης)
- Ερευνητικά Κέντρα (π.χ. ΕΚΕΤΑ)
- Συνεργατικοί Χώροι (π.χ. COHO)
- Επιταχυντές
- Φορείς Διαχείρισης Προγραμμάτων (π.χ. ΚΕΠΑ, ΚΕΠΑ-ANEM, ANEΘ)
- Κέντρα Υπηρεσιών Επιχειρηματικής Ανάπτυξης
- Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας
- Διάφοροι οργανισμοί (endavor, ΟΠΑΠ, Ελληνικό Βραβείο Επιχειρηματικότητας, Orange grove, Egg,...)

Κέντρα Υπηρεσιών Επιχειρηματικής Ανάπτυξης (Business Development Services Centres)

- Ίδρυση στο πλαίσιο του έργου «microSTARS» στο πλαίσιο του IPA «Ελλάδα-ΠΓΔΜ 2007-2013» (Εταίροι : ΚΕΠΑ-Horizonti Microfinance)
- Ευθύνη λειτουργίας από το ΚΕΠΑ.

Υπηρεσίες

1. Δωρεάν Ατομική Συμβουλευτική Υποστήριξη
2. Δωρεάν Πρόσβαση σε Προγράμματα Επιμόρφωσης
 - Σεμινάρια κατάρτισης
 - Χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας σε θέμα επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

3. Δυνατότητα Μικρο-Χρηματοδοτήσεων σε συνεργασία με την Συνεταιριστική Τράπεζα Καρδίτσας/Μέλος Δικτύου SES-net.

- ✓ Χορήγηση μικροπίστωσης 1.000,00€ έως 25.000,00€
- ✓ Επιτόκιο βάσης 6%
- ✓ Δωρεάν χρηματοοικονομική ανάλυση

Ωφελούμενοι

- Ανεργοί οι οποίοι επιθυμούν να αναπτύξουν επιχειρηματική δραστηριότητα και είναι σε ώριμο στάδιο
- Νεοϊδρυθείσες επιχειρήσεις
- Υφιστάμενες επιχειρήσεις

micro-δάνεια

- *Επιλέξιμες Δαπάνες*
(δαπάνες αναπτυξιακού σκοπού)
- ✓ Αγορά εξοπλισμού και μηχανημάτων
- ✓ Αγορά λογισμικού
- ✓ Αγορά α' υλών ή/και εμπορευμάτων
- ✓ Μισθολογικές δαπάνες
- ✓ Λοιπές δαπάνες (π.χ. έξοδα προβολής, ενοικίων, κ.α.)

micro-δάνεια

○ Η αξιολόγηση

Οι αξιολογήσεις και οι αποφάσεις δανειοδότησης στηρίζονται, όχι μόνο στα προσκομισθέντα οικονομικά στοιχεία αλλά και σε **ποιοτικά χαρακτηριστικά** του δανειολήπτη (χαρακτήρας, ικανότητες, προσωπική δέσμευση, ακεραιότητα, εμπειρία), στοιχεία τα οποία αξιολογούνται σε απόλυτο συνδυασμό με την **επιχειρηματική ιδέα** και με ένα **ρεαλιστικό σχέδιο** για το πώς ο δανειολήπτης θα χρησιμοποιήσει το χρηματοδοτούμενο ποσό, ώστε να δημιουργηθούν επαρκείς ταμειακές εισροές και να είναι σε θέση να αποπληρώσει το δάνειο.

- **Πληροφορίες**

Θεσσαλονίκη

Διεύθυνση : Αγγελάκη 3 /Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 27 40 33

Email: ragounia@microstars.gr

paraskevav@microstars.gr

www.microstarsproject.eu

www.microstars.gr

Ηλεκτρονικές πηγές ενημέρωσης για χρηματοδοτήσεις

- www.espa.gr (γενική ιστοσελίδα ΕΣΠΑ)
- www.antagonistikotita.gr (για προγράμματα του ΕΠΑΝ II)
- www.oaed.gr (προγράμματα για ανέργους και απασχόληση)
- www.minagric.gr , www.agrotikianaptyxi.gr (για αγροτικές επιδοτήσεις)
- www.grst.gr (για έρευνα –τεχνολογία)
- www.interreg.gr (Διασυνοριακά Προγράμματα)
- www.ependyseis.gr (Αναπτυξιακός Νόμος)
- www.digitalaid.gr (για κατάρτιση)
- www.digitalplan (για προγράμματα ψηφιακής σύγκλισης)
- www.pepkm.gr (Περιφερειακό Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας)

- www.etean.gr (εγγυήσεις-δάνεια)
- www.taneo.gr (δάνεια μέσω VP)
- www.startupgreece.gr (για εκδηλώσεις, προγράμματα γενικώς, δικτύωση)
- www.hcva.gr (Ένωση Ελληνικών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων)
- www.eban.org (Ευρωπαϊκή Ένωση Επιχ. Αγγέλων)
- info@thermi-ventures.com (Θερμοκοιτίδα Θέρμης)
- info@i4g.gr (Θερμοκοιτίδα I4g)
- <http://www.attica-ventures.gr> (VC Τράπεζα Αττικής)
- www.sepve.org (Σύνδεσμος Πληροφορικής Β. Ελλάδος)
- www.technopolis.gr (Τεχνόπολης)
- www.thessinnozone.gr (Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας)

- www.afi.gr (μικροπιστώσεις)
- www.microstarsproject.gr (υποστήριξη/μικροπιστώσεις)
- www.epdm.gr, www.edull.gr, www.epanad.gov.gr
(Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, κατάρτιση, απασχόληση)

Τέλος υπάρχουν και οι σύνδεσμοι νέων επιχειρηματιών, start up επιχειρήσεων, δικτύωσης, (π.χ. Young Leaders, Ένωση Νέων Επιχειρηματιών Ελλάδος, Ελληνική Ένωση Νεοφυών Επιχειρήσεων)

Ο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να κάνει σχετική αναζήτηση στο διαδίκτυο

- <http://www.hellenicstartups.gr>
- <http://www.youngleaders.gr/>
- [http:// www.esyne.gr](http://www.esyne.gr)

Χρηματοδοτήσεις από την ΕΕ

- ✓ www.europa.eu
- ✓ http://europa.eu/youreurope/business/funding-grants/eu-programmes/index_el.htm
- ✓ http://europa.eu/about-eu/funding-grants/index_el.htm
- ✓ <http://www.eib.org/projects/priorities/sme/index.htm?language=en>
- ✓ http://europa.eu/pol/rd/index_el.htm
- ✓ http://ec.europa.eu/enterprise/index_el.htm
- ✓ www.errin.eu

- Περίοδος 2014-2020 (πηγή : ΣΕΣΜΑ)

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη, Καινοτομία	HORIZON 2020	Επιχειρηματικά κεφάλαια Κεφάλαια επιχειρηματικού ρίσκου
Ανάπτυξη	Ανταγωνιστικότητα & Μμε (COSME) Δημιουργική Ευρώπη (CREATIVE EUROPE)	Επιχειρηματικά κεφάλαια Κεφάλαια επιχειρηματικού ρίσκου Εγγυήσεις
Εργασία και Κοινωνική Συνοχή	Απασχόληση & Κοινωνική Καινοτομία ERASMUS+	Μικροχρηματοδοτήσεις Εγγυήσεις
Υποδομές	Συνδέοντας την Ευρώπη (Connecting Europe)	Επιχειρηματικά κεφάλαια Κεφάλαια επιχειρηματικού ρίσκου
Περιβάλλον –Κλιματική Αλλαγή	LIFE	Δάνεια, Εγγυήσεις

«Χρήσιμες Συμβουλές για τη σωστή προετοιμασία και υποβολή αίτησης στα προγράμματα ενίσχυσης των ΜμΕ και των Ανέργων του ΕΣΠΑ 2014-2020»

- Το επιχειρηματικό-επενδυτικό μας σχέδιο είναι ο καθρέπτης της επιχείρησής μας και το διαβατήριό για τη λήψη της ενίσχυσης (επιχορήγησης)
- Οι ερωτήσεις και τα σχόλια τύπου :
 - Υπάρχει πρόγραμμα για να μπω να κερδίσω χρήματα;
 - Σε ποιον να μιλήσω για να «μπει» η πρόταση;
 - Το ΕΣΠΑ αφορά μόνο τους πλούσιους
 - Το ΕΣΠΑ δε δίνει ευκαιρίες στις μικρές επιχειρήσεις
 - Περνούν μόνο όσοι έχουν φίλους –γνωστούς. Δεν έχω δικαίωμα ενστάσεων.

Κινούνται σε λάθος βάση και κατεύθυνση για την απόφασή μας να συμμετάσχουμε σε ένα πρόγραμμα

ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΒΑΣΙΚΑ

- Το επιχειρηματικό-επενδυτικό μας σχέδιο είναι ο καθρέπτης της επιχείρησής μας και το διαβατήριο για τη λήψη της ενίσχυσης (επιχορήγησης)
- Οι ερωτήσεις και τα σχόλια τύπου :
 - Υπάρχει πρόγραμμα για να μπω να κερδίσω χρήματα;
 - Σε ποιον να μιλήσω για να «μπει» η πρόταση;
 - Το ΕΣΠΑ αφορά μόνο τους πλούσιους
 - Το ΕΣΠΑ δε δίνει ευκαιρίες στις μικρές επιχειρήσεις
 - Περνούν μόνο όσοι έχουν φίλους –γνωστούς. Δεν έχω δικαίωμα ενστάσεων.

Κινούνται σε λάθος βάση και κατεύθυνση για την απόφασή μας να συμμετάσχουμε σε ένα πρόγραμμα.

Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΙΛΑΕΙ

- 20% τουλάχιστον των επιχειρήσεων που καταθέτουν φάκελο αποκλείονται λόγω έλλειψης δικαιολογητικών και μη τήρησης τυπικών προϋποθέσεων.
- Σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων που υπέβαλλαν πρόταση δεν την μελέτησαν προτού κατατεθεί καθώς την υπέβαλλαν τρίτα πρόσωπα (π.χ. λογιστής) χωρίς να συνεργαστούν σωστά μαζί τους.

ΣΩΣΤΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ = ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΖΩ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ

- ✓ **Μην επηρεάζεστε** από φήμες και ψίθυρους για το αν θα έχει ή όχι επιτυχία η συμμετοχή σας στο πρόγραμμα που επιθυμείτε να λάβετε μέρος. Η απόφαση είναι δική σας και κατόπιν ώριμης σκέψης και διερεύνησης των δυνατοτήτων σας.
- ✓ **Μελετούμε προσεκτικά το επίσημο ενημερωτικό υλικό** (οδηγός προγράμματος, συχνές ερωτήσεις-απαντήσεις, κλπ). Ρωτάμε τους αρμόδιους και τις επίσημες πηγές για κάθε απορία. Η πρόσβαση στη γνώση δεν είναι πολυτέλεια, αλλά δικαίωμα και συνάμα υποχρέωσή μας. **Προσοχή** στις προϋποθέσεις συμμετοχής, στον ΚΑΔ, άδειας λειτουργίας επιλέξιμες δαπάνες, δικαιολογητικά συμμετοχής. **Αποφεύγουμε** να δίνουμε ερμηνείες σε ζητήματα που δεν κατανοούμε και να προσπαθούμε να βρούμε «παράθυρα» συμμετοχής μας.

- ✓ **Συμμετέχουμε** σε εκδηλώσεις ενημέρωσης του προγράμματος. Γενικότερα **αξιοποιούμε το διαδίκτυο** και όλες τις πρόσφορες πηγές πληροφόρησης προκειμένου να είμαστε επαρκώς ενημερωμένοι.
- ✓ Κάνουμε **ενδελεχή διάγνωση** των αναγκών μας τις οποίες θέλουμε να χρηματοδοτήσουμε στο πλαίσιο του προγράμματος που μας ενδιαφέρει. **Προσεκτική** έρευνα αγοράς και προσφορές για την τεκμηρίωση του κόστους. **Αποφεύγουμε** υπερτιμολογήσεις και άλλες παρόμοιες τακτικές.
- ✓ **Δεν προσαρμόζουμε** τις ανάγκες μας στο πρόγραμμα, αλλά συμμετέχουμε σε προγράμματα απολύτως προσαρμοσμένα σ' αυτές.

- ✓ Εφ' όσον δεν είμαστε σίγουροι για μία δαπάνη που θέλουμε να χρηματοδοτήσουμε, **επικοινωνούμε** (τηλέφωνο, mail,..) άμεσα με τα στελέχη του φορέα διαχείρισης του προγράμματος για να λάβουμε μία υπεύθυνη απάντηση.
- ✓ **Είμαστε ρεαλιστές. Αποφεύγουμε** ενέργειες, οικονομικές προβλέψεις και στόχους που είναι ανέφικτο να υλοποιηθούν προκειμένου να λάβουμε μεγαλύτερη βαθμολογία. Η επιχορήγηση σε πολλά προγράμματα συνδέεται άμεσα με το βαθμό επίτευξης των στόχων που δηλώσαμε.
- ✓ **Δε βιαζόμαστε** να οριστικοποιήσουμε την ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης. **Ελέγχουμε** την πληρότητα του περιεχομένου της και **διαβάζουμε προσεκτικά** όσα έχουμε συμπληρώσει τα οποία πρέπει να συμφωνούν με τα δικαιολογητικά και τις οδηγίες του προγράμματος. Εκ των υστέρων τα λάθη δε συγχωρούνται.

- ✓ Αν χρησιμοποιήσουμε σύμβουλο, κάνουμε **σοβαρή και εμπειριστατωμένη έρευνα ανεύρεσης του. Συνεργαζόμαστε στενά μαζί του επιβλέποντας** το έργο του για την πρόοδο συγγραφής της πρότασης. Δεν υπογράφουμε εν λευκώ ότι μας ζητείται. Εκφράσεις και λογικές αυθεντίας γνώσεων συγγραφής μίας πρότασης τις αντιμετωπίζουμε με επιφυλακτικότητα και τις πιστοποιούμε στην πράξη. Διαβάζουμε την πρόταση προτού την καταθέσει και δε διστάζουμε να ρωτήσουμε, διορθώσουμε το περιεχόμενό της.
- ✓ **Κρατάμε πάντοτε** ένα αντίγραφο της επενδυτικής πρότασης στο αρχείο μας. Τίποτα δεν πάει χαμένο!
- ✓ **Αποφεύγουμε** να αναγράφουμε στοιχεία της επιχείρησης και των μετόχων/εταίρων στα σημεία που το Πληροφοριακό Σύστημα μας επισημαίνει ότι δεν επιτρέπεται προκειμένου να υπάρχει αντικειμενική αξιολόγηση του περιεχομένου της πρότασης.

- ✓ Γράφουμε **στρωτά, αναλυτικά, τεκμηριωμένα χωρίς υπερβολές και γενικολογίες**. Απαντούμε με **σαφήνεια** στις ερωτήσεις. Δεν αναφέρουμε στοιχεία για τα οποία δεν μπορούμε να τα υποστηρίξουμε με τεκμηριωμένα αποδεικτικά έγγραφα όποτε μας ζητηθούν. Το επενδυτικό μας σχέδιο το αξιολογεί ένας τρίτος που δεν ξέρει την επιχείρηση και τη μαθαίνει μέσα από το επενδυτικό μας σχέδιο.
- ✓ **Μαζεύουμε** με προσοχή και **εξ' αρχής** τα απαραίτητα δικαιολογητικά και προσφορές ανεξάρτητα πότε θα μας ζητηθεί να τα καταθέσουμε.
- ✓ **Εξασφαλίζουμε την ίδια συμμετοχή** στο πρόγραμμα καθώς και την αναγκαία ρευστότητα προκειμένου να εξοφλήσουμε τους προμηθευτές μας για να μην εξαρτάται η υλοποίηση του έργου αποκλειστικά από το χρόνο καταβολής της επιχορήγησης.
- ✓ **Δεν περιμένουμε** την τελευταία στιγμή για να υποβάλλουμε την πρόταση.

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η συμμετοχή σε ένα πρόγραμμα είναι ομαδική προσπάθεια. Κατά συνέπεια πρέπει να έχουμε δυνατή ομάδα έργου που θα την ενδυναμώνουμε όταν απαιτείται.

Συνεργαζόμαστε με τους εταίρους/μετόχους μας, με το σύμβουλό μας (εφόσον χρησιμοποιήσουμε) και τον Λογιστή μας – είναι οι πολυτιμότεροι συνεργάτες μας.

Ο σοβαρός και έγκαιρος σχεδιασμός, η σωστή πληροφόρηση και η συντονισμένη συνεργασία, αποτελούν τους κυριότερους παράγοντες για την επιτυχή υποβολή της πρότασης.

Ορισμένα Σημεία αποτυχίας & προσοχής για την παρουσίαση της επιχείρησης/ιδέας μας σε υποψήφιους επενδυτές

- ✓ Πρόχειρο/Ελλιπές business plan
- ✓ Μη ύπαρξη προϊόντος/υπηρεσίας
- ✓ Άπειρη ομάδα/Απουσία ομάδας
- ✓ Μη πειστικές απαντήσεις
- ✓ Μη ξεκάθαροι στόχοι
- ✓ Λάθος στόχευση χρηματοδότησης (π.χ. ανάγκη όχι επιθυμία)
- ✓ Ελλιπής γνώση αγοράς/ανταγωνισμού
- ✓ Υψηλό ρίσκο
- ✓ Αδύναμος τομέας/Αγορά δραστηριοποίησης

- Μη κατοχυρωμένη ιδέα
- Υπερβολικές προσδοκίες
- Έλλειψη κουλτούρας-χημείας με τους υποψήφιους χρηματοδότες

Σας ευχαριστώ για την προσοχή και την υπομονή σας

Ιωάννης Τσιτσόπουλος

(ATM- MBA, Msc, CMI Dip.Man.)

ΚΕΠΑ-ΑΝΕΜ/Υπ. Δημοσιότητας & Πληροφόρησης

[*tsitsopoulosi@e-kepa.gr*](mailto:tsitsopoulosi@e-kepa.gr)

[*ioannistsitsopoulos@yahoo.gr*](mailto:ioannistsitsopoulos@yahoo.gr)